

Průmysl se v listopadu propadl

Ekonomický komentář Jakuba Seidlera, hlavního ekonoma ČBA

8. 1. 2024

Průmyslová produkce v listopadu zklamala a meziročně poklesla o 2,7 %, zatímco trh očekával propad mírnější o 1,5 % (graf 1). Meziměsíčně se snížila o 1,4 %. Zatímco v říjnu byl průmysl tažen některými jednorázovými vlivy a vzrostl nad očekávání o 1,9 % yoy, v listopadu již tyto faktory odezněly a naopak se přidaly některé, které naopak opticky výsledek zhoršují – především výroba automobilů již nerostla vlivem zrychlení produkce a nízké srovnávací základny dvouciferným tempem a v listopadu přidala jen o 2 %, a nezvládla tak vykompenzovat celou řadu klesajících průmyslových odvětví. Tuzemský průmysl tak setrvává v recesi a za celý rok 2023 skončí v mírném poklesu kolem půl procenta. Optimistické vyhlídky prozatím nepřináší ani indikátory PMI či stále utlumené průmyslové zakázky v Německu, které naznačují slabší poptávku v eurozóně. V letošním roce je prozatím očekáván dle konsensu analytiků růst průmyslu o 1,7 %.

V říjnu byl průmysl tažen několika jednorázovými vlivy, dokončením velké kolejové zakázky, odezněním poklesu ve výrobě elektřiny plynu/tepla, která se v listopadu již opět dostala do červených čísel (graf 2) a zejména silnou výrobou automobilů - jednak vlivem nízké srovnávací základny z roku 2022, jednak doháněním výpadů ze září. **V listopadu některé jednorázové vlivy vyprchaly, a naopak u automobilů působila vysoká srovnávací základna, kdy listopad 2022 patřil po výpadcích mezi nejsilnější měsíce roku.** Meziměsíčně tak výroba automobilů o 4,5 % poklesla (v říjnu o 11 % rostla), a meziroční růst dosáhl „jen“ **2 %, zatímco v říjnu přesahoval 20 % (graf 3).** Kladný příspěvek automobilů k meziročnímu růstu o půl procentního bodu tak společně s příznivější výrobou elektrických zařízení nezvládl kompenzovat pokračující propady ve výrobě celé řady dalších průmyslových odvětví. **Nejvýraznější propad z pohledu příspěvků v listopadu zaznamenala výroba strojů a výroba stavebních hmot.**

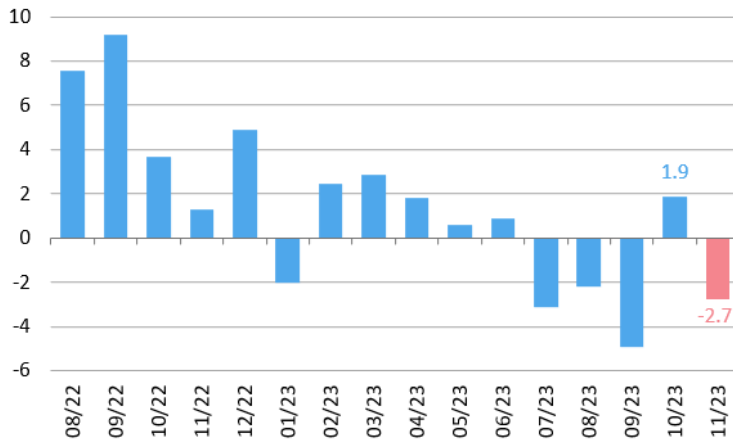
Nové zakázky svůj meziroční pokles zmírnily zejména vlivem příznivějších zakázek u automobilů, elektrických zařízení a dlouhodobějších zakázek na kolejová vozidla, celkově však meziročně v listopadu stagnovaly, zároveň jde o hodnotu v běžných cenách neočištěných o inflaci (graf 4).

Po překvapivém říjnu tak listopadový průmysl potvrdil jednorázovost příznivých čísel předešlého měsíce. Ačkoli i listopadová čísla jsou naopak mírně opticky horší, stále platí, že tuzemský průmysl zůstává v recesi a vyhlídky zůstávají méně optimistické. To potvrdily i **německé průmyslové zakázky, které v listopadu po říjnovém výrazném propadu sice nepatrně vzrostly o 0,3 %, zaostaly však za očekáváním trhu (1 %) a zároveň naznačují, že poptávka klesá zejména ze zemí eurozóny (-1,9 % mom).**

Listopadový průmysl se tak dostal přesně na průměrnou úroveň roku 2019, což ukazuje, že se za poslední 4 roky výroba v průmyslu příliš nezlepšila, výroba automobilů je v tomto ohledu výjimkou, jelikož ta se v listopadu nacházela o 18 % nad průměrem roku 2019 (graf 5). Za celý letošní rok čeká konsensus analytiků dle Focus Economics růst tuzemského průmyslu o 1,7 %, zatímco za rok 2023 patrně o půl procenta poklesne.

Průmyslová výroba

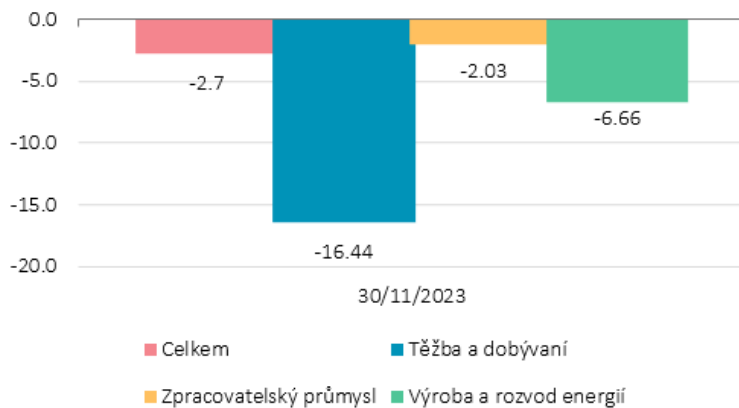
(% yoy, očištěno o kalendářní vlivy)



Pramen: ČSÚ, ČBA

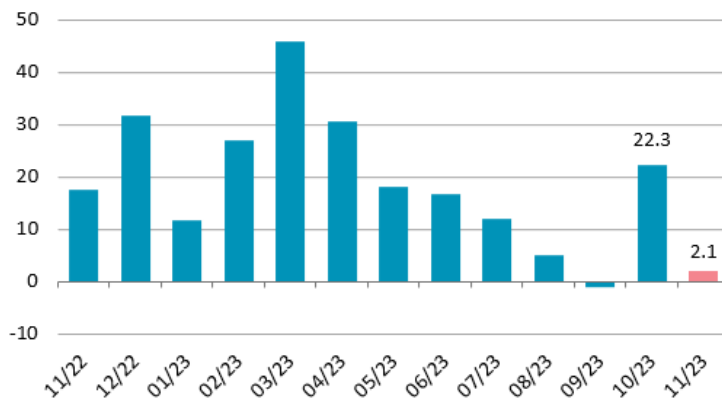
Průmyslová výroba

(% yoy, očištěno o kalendářní vlivy)



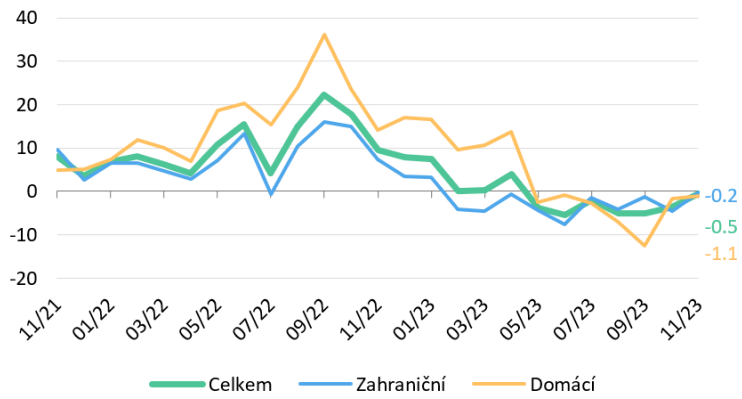
Pramen: ČSÚ, ČBA

Meziroční výroba automobilů (% yoy, wda)



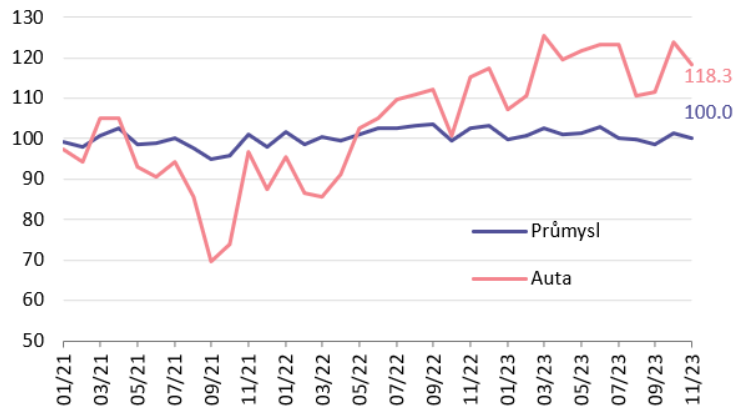
Pramen: ČSÚ, ČBA

Vývoj nových průmyslových zakázek (% yoy, swda)



Pramen: ČSÚ, ČBA

Průmyslová výroba (průměr 2019=100)



Pramen: CBA, CSU